

Samkvæmt þessum óskum stjórnarinnar gerði þingið einróma samþykkt um umræddar breytingar á samþykktum gerðum á þrjátíu og tveim fyrstu þingum stofnunarinnar. Er samþykkt þessi prentuð hér með sem fylgiskjal.

13. Þáttur Alþjóðavinnuálastofnunarinnar í efnahagslegum og félagslegum framförum í löndum, sem eru í framþróun.

Mál þetta var til almennrar umræðu, en ekki gert ráð fyrir að um það yrði gerð samþykkt eða tillaga. Niðurstaðan af þessum almennu umræðum varð sú, að gerð var ályktun um málið.

Í ályktun þessari eru aðildarríkin hvött til þess að taka til athugunar aukningu á fjárhagslegri og tæknilegri aðstoð sinni til vanþróaðra landa. Einnig er lögð áhersla á það, að Alþjóðavinnuálastofnunin auki starfsemi sína á þessu sviði með tæknilegri aðstoð í ýmsum greinum. Er í þessu sambandi sérstaklega rætt um námskeið og námsferðir, stofnanir, sem komið sé á fót fyrir einstök lönd eða fleiri lönd sameiginlega, fræðslustöðvar fyrir verkstjóra og starfsfólk, sem á að vinna með útsendum sérfræðingum. Tekið er fram að sérstaka áherzlu beri að leggja á fræðslu fyrir verkafólk þ. á m. menntun þeirra, sem hafa verkstjórn með höndum.

Þá er í ályktuninni tilmæli til stjórnar stofnunarinnar um að hún athugi um samvinnu Alþjóðavinnuálastofnunarinnar við aðrar alþjóðastofnanir um tæknilega aðstoð. Einnig er stjórnin beðin að athuga hvort aðgerðirnar við fjárveitingar til hinnar auknu tæknilegu aðstoðar frá Sameinuðu þjóðunum sé með þeim hætti að hin tæknilega aðstoð hæfi aðstæðunum í hverju landi. Stjórnin er enn fremur hvött til þess að athuga nánar fyrirætlanir um sendingu manna til námsdvalar, afhendingu tæknilegs útbúnaðar og um reglur Alþjóðavinnuálastofnunarinnar viðvikjandi ráðningu sérfræðinga. Um síðasta atriðið segir að leitast skuli við að ráða sérfræðinga frá sem flestum löndum og við val þeirra sé reynt að fá menn, sem hafi til að hera þá þekkingu á störfum og tungumálum og þá eiginleika, sem nauðsynlegir eru til góðs árangurs. Almenn er stjórninni með þessari ályktun falið að fylgjast með þróun tæknilegrar aðstoðar með tilliti til þess, hvern þátt Alþjóðavinnuálastofnunarinnar geti lagt af mörkum til efnahagslegra og félagslegra framfara, nýrra atvinnuöguleika og bættra kjara verkamanna í efnahagslegu og félagslegu tilliti.

Fylgiskjal I.

Samþykkt (nr. 115) um vernd verkamanna fyrir geislun.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, sem yfirstjórn stofnunarinnar kvaddi til setu í Genf, kom saman í 44. sinni þann 1. júní 1960, og með því að það ákvað að fallast á tilteknar bendingar um vernd verkamanna fyrir geislun, sem er 4. liður á dagskrá þingsins, og að bendingar þessar skyldu færðar í form alþjóðasamþykktar, samþykkir það í dag, hinn 22. júní 1960, eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Samþykkt um vernd fyrir geislun (1960):

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Hver sá meðlimur Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, sem fullgildir þessa samþykkt, skuldbindur sig til þess að framfylgja henni með lögum, reglugerðum, eða

öðrum hætti, sem við á. Hlutaðeigandi stjórnvald skal hafa samráð við fulltrúa atvinnurækenda og verkamanna um framkvæmd ákvæða samþykktarinnar.

2. gr.

1. Samþykkt þessi tekur til hvers konar starfsemi, sem hefur í för með sér hættu á geislun fyrir verkamenn við vinnu þeirra.
2. Samþykkt þessi tekur ekki til geislandi efna, bundinna eða óbundinna, né tækja, sem gefa frá sér fareindageisla, ef þessi efni eða tæki eru undanskilin ákvæðum hennar með einhverjum hætti, sem nefndur ert í 1. gr. um framkvæmd samþykktarinnar, vegna þess hve litla geislun þau geta gefið frá sér.

3. gr.

1. Í ljósi þeirrar þekkingar, sem fyrir hendi er á hverjum tíma, skal gera allar viðeigandi ráðstafanir til þess að vernda á raunhæfan hátt heilbrigði og öryggi verkamanna fyrir geislun.
2. Setja skal reglugerðir og gera þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar eru í þessu skyni og gera skal aðgengilegar staðreyndir, sem nauðsynlegar eru fyrir raunhæfa vernd.
3. Til þess að tryggja slíka raunhæfa vernd:
  - a. skulu ráðstafanir þær til verndar verkamönnum fyrir geislun, sem gerðar eru eftir að hlutaðeigandi ríki fullgildir samþykktina, fullnægja ákvæðum hennar;
  - b. skal hlutaðeigandi aðildarríki, eins fljólt og unnt er, breyta þeim röðstöfunum, sem það hefur gert fyrir fullgildingu samþykktarinnar, þannig að þær fullnægi ákvæðum hennar og greiða fyrir sams konar breytingum á öðrum ráðstöfunum, sem um er að ræða, þegar fullgilding fer fram;
  - c. skal hlutaðeigandi aðildarríki, um leið og það fullgildir samþykktina, senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar yfirlýsingu, er greini á hvern hátt samþykktinni er framfylgt og til hvaða flokka verkamanna ákvæði hennar taki, enn fremur skal það í skýrslum sínum um framkvæmd samþykktarinnar skýra frá öllum framförum, sem verða á þessu sviði;
  - d. skal stjórn Alþjóðavinnuáskrifstofunnar að liðnum þrem árum frá gildistöku samþykktarinnar leggja fyrir þingið sérstaka skýrslu um framkvæmd b-liðs þessarar greinar ásamt tillögum, sem hún kann að telja hagkvæmar til frekari aðgerða á þessu sviði.

II. KAFLI

Verndarráðstafanir.

4. gr.

Hver sú starfsemi, sem 2. gr. tekur til, skal þannig skipulögð og framkvæmd að tryggð sé sú vernd, sem ákveðin er í þessum kafla samþykktarinnar.

5. gr.

Allt skal gert til þess að minnka eins og frekast er unnt hættuna á því að verkamenn verði fyrir geislun og allir, sem hlut eiga að máli skulu forðast ónauðsynleg geislaáhrif.

6. gr.

1. Í samræmi við I. kafla þessarar samþykktar skal ákveða fyrir hina ýmsu flokka verkamanna hámark leyfilegrar geislunar, sem upptök á utan líkamans eða í honum og hámark geislandi efna, sem líkaminn má taka við.
2. Slíkt hámarks magn eða skammtur skal stöðugt athugað í ljósi þekkingarinnar á hverjum tíma.

7. gr.

1. Í samræmi við ákvæði 6. greinar skal setja viðeigandi takmörk að því er tekur til verkamanna, sem vinna beinlínis við geislavirk efni, og eru:
  - a. átján ára eða eldri;
  - b. yngri en átján ára.
2. Enginn verkamaður yngri en 16 ára má vinna störf, sem hafa í för með sér hættu á geislun.

8. gr.

Viðeigandi takmörk skulu sett í samræmi við 6. gr. um verkamenn, sem ekki vinna beinlínis störf, sem hafa í för með sér geislahættu, en dvelja á eða fara um staði þar sem þeir geta orðið fyrir geislun eða geislandi efnum.

9. gr.

1. Á viðeigandi hátt skal vara menn við hættu á geislun. Láta skal verkamönnum í té hvers konar nauðsynlegar upplýsingar í þessu sambandi.
2. Allir verkamenn, sem vinna beinlínis störf, sem hafa í för með sér hættu á geislun, skulu áður en vinnan hefst og meðan á henni stendur nægilega upplýstir um varúðarráðstafanir, sem gera skal til verndar heilsu þeirra og öryggi og ástæðurnar til þeirra.

10. gr.

Lög eða reglugerðir skulu á nánar tiltekinn hátt kveða á um auglýsingar um störf, sem hafa í för með sér hættu á geislun fyrir verkamenn við vinnu þeirra.

11. gr.

Viðeigandi eftirlit skal haft með verkamönnum og vinnustöðum til þess að mæla þá hættu, sem verkamenn eru í vegna geislunar og geislavirkra efna til þess að komast að því, hvort sett takmörk séu virt.

12. gr.

Allir verkamenn, sem vinna beinlínis störf, sem hafa í för með sér hættu á geislun, skulu skoðaðir af lækni áður eða skömmu eftir að þeir hefja slíka vinnu og síðan skulu þeir ganga undir læknisrannsókn á hæfilegum fresti.

13. gr.

Með einhverjum þeim hætti, sem nefndur er í 1. gr. í sambandi við framkvæmd samþykktarinnar, skal tilgreina þær aðstæður, sem vegna eðlis eða magns geislunar, eru þess valdandi að þegar beri að gera eftirtaldar ráðstafanir:

- a. að verkamaðurinn undirgangist viðeigandi lækniSSkoðun;
- b. að atvinnurekandinn sendi hlutaðeigandi stjórnvaldi tilkynningu í samræmi við kröfur þess;
- c. að menn, sem eru sérfróðir í vernd gegn geislun rannsaki vinnuskilyrði verkamanna;
- d. að atvinnurekandinn geri nauðsynlegar ráðstafanir til úrbóta í samræmi við tæknilegar niðurstöður og ráðleggingar læknis.

14. gr.

Enginn verkamaður má hefja eða halda áfram vinnu gagnstætt lækni ráði við störf, sem hafa í för með sér geislahættu.

15. gr.

Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skuldbindur sig til þess að koma á fót viðeigandi eftirliti með framkvæmd ákvæða hennar, eða fullvissa sig um að viðeigandi eftirlit sé framkvæmt.

III. KAFLI

Lokaákvæði.

16. gr.

Formlegar fullgildingar þessarar samþykktar skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar til skráningar.

17. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, sem hafa látið framkvæmdastjórann skrá fullgildingar sínar.
2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjóranum.
3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

18. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum um fimm árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum fimm ára tímabilsins. sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað fimm ára tímabil og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju fimm ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

19. gr.

1. Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnuáskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnuáskrifstofunnar skráningu allra fullgilinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgilingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

20. gr.

Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnuáskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skráningar samkvæmt 102. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

21. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnuáskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir Allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

22. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að meira eða minna leyti skal:
  - a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt ipso jure hafa í för með sér lafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, hvað sem ákvæðum 18. gr. hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma er það gerðist;
  - b. aðildarríkjum er ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi, enda sé ekki öðruvísi ákveðið í hinni nýju samþykkt.
2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina nýju samþykkt.

23. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Fylgiskjal II.

Samþykkt (nr. 116) um breytingu ú samþykktum gerðum á þrjátíu og tveim fyrstu Allsherjarþingum Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunarinnar í því skyni að samræma ákvæðin um skýrslur stjórnar Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunarinnar um framkvæmd samþykktar.

Allsherjarþing Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunarinnar, sem yfirstjórn stofnunarinnar kvaddi til setu í Genf, kom saman í 45. sinn hinn 7. júní 1961, og með því að það ákvað að fallast á tiltekna breytingar um breytingu á samþykktum gerðum á fyrstu þrjátíu og tveim Allsherjarþingum Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunarinnar í því skyni að samræma ákvæðin um skýrslur stjórnar stofnunarinnar um framkvæmd samþykktar og að breytingar þessar skuli færðar í form alþjóðasamþykktar, samþykkir það í dag, hinn 26. júní 1961 eftirfarandi samþykkt, sem nefna má Samþykkt um breytingu lokagreina, 1961:

1. gr.

Í textum samþykktanna sem gerðar hafa verið á þrjátíu og tveim fyrstu Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunum skal lokagreinin, sem kveður á um að stjórn Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunarinnar skuli leggja fyrir Allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd samþykktarinnar, falla niður en í hennar stað komi eftirfarandi grein:

„Þegar stjórn Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunarinnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.“

2. gr.

Hvert það aðildarríki stofnunarinnar, sem sendir framkvæmdastjóra Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunarinnar formlega fullgildingu sína á einhverri þeirra samþykktar, sem gerðar hafa verið á þrjátíu og tveim fyrstu Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunum eftir gildistöku þessarar samþykktar, skal talið hafa fullgilt þá samþykkt með þeirri breytingu, sem felst í þessari samþykkt.

3. gr.

Tvö eintök þessarar samþykktar skulu löggilt með undirskriftum forseta þingsins og framkvæmdastjóra Alþjóðavinnu- og atvinnulagastofnunarinnar. Skal annað eintakið